თელავის ი. გოგებაშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

სალექციო კურსის სასწავლო გეგმა

(სილაბუსი)

ქართული ლიტერატურის ფოლკლორულ-რელიგიური საფუძვლები

სასწავლო კურსის კოდი: H.1.L.20

ლექტორი: ასოცირებული პროფესორი ნინო სოზაშვილი.

ქართული ფილოლოგიის კათედრა.

საკონტაქტო ტელეფონი: 7 34 92 899 98 53 03

e-mail: ninosozashvili@gmail.com

კრედიტების რაოდენობა: 5 (ხუთი) ECTS კრედიტი. ხანგრძლივობა: 15 კვირა – 125 საათი. ა) სააუდიტორიაო – 45 სთ. (ლექცია – 30, პრაქტიკული – 15); ბ) დამოუკიდებელი – 80. კვირაში ჩატარდება 3 სააუდიტორიო შეხვედრა.

სალექციო კურსის სტატუსი: სავალდებულო. კურსი ისწავლება ბაკალავრიატის ქართული ლიტერატურის დამატებით (minor) სპეციალობაზე, (VI სემესტრი).

სალექციო კურსის მიზანია: ქართული მწერლობის ქრისტიანული საფუძვლების სპეციფიკის შესწავლა. კურსის დამთავრების შემდეგ სტუდენტს უნდა შეეძლოს ქართულ ლიტერატურასთან დაკავშირებული პირველწყაროების მოპოვება-დამუშავება, ანალიზი; გააჩნდეს ანალიზისა და სინთზის უნარი; შემქმედებითი ძიების უნარი; შეეძლოს განჭვრიტოს დასკვნის მოსალოდნელი შედეგები; შეძლოს ზეპირი და წერილობითი ინფრმაციების მომზადება და ლიტერატურის სხვადასხვა ასპექტების შესახებ.

სასწავლო კურსზე დაშვების წინაპირობები: სტუდენტს გავლილი უნდა ჰქონდეს სასწავლო კურსი „ძველი ქართული ლიტერატურის ისტორია“.

სასწავლო კურსის შედეგი: კურსის დასრულების შემდეგ სტუდენტი უნდა აცნობიერებდეს ქრისტიანული რელიგიისა სიტყვიერების გავლენას ქართულ მწერლობაზე ქართული ლიტერატურის სამივე ეტაპთან მიმართებაში (ძველი, ახალი, უახლესი) უნდა ერკვეოდეს ქრისტიანულ-ფოლკლორული საფუძვლების არსში.

ცოდნა და გაცნობიერება	გარკვეულია ქართული ლიტერატურისა და ქრისტიანული ასპექტების ასპექტების ურთიერთმიმართების საკითხებში; იცნობს ლიტერატურისა და ქრისტიანობის ურთიერთობის ძირითად კონცეფციებს.	აქვს ღრმა და საფუძვლიანი ცოდნა ქართულ ლიტერატურაში; დაუფლებულია ქართულ ლიტერატურასთან დაკავშირებული თემატიკის და პირველწყაროების მოპოვება-დამუშავება, ამოცანების დასმის და მათი გადაჭრის მეთოდებს.
ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი	შეუძლია ქართულ ლიტერატურასთან დაკავშირებული დისციპლინების პრობლემების შეფასება, ანალიზი; შეუძლია პრობლემების გადაწყვეტის გზების დაგეგმვა, მათი გადაჭრის ახალი გზების შემუშავება;	ხელმძღვანელის მითითებით შეუძლია ქართულ ლიტერატურასთან დაკავშირებული დისციპლინების პირველწყაროების მოპოვება-დამუშავება, ანალიზი.
დასკვნის უნარი	შეუძლია ხელმძღვანელის მითითების გათვალიწინებებთ სამუშაო პროცესში გამოვლენილი მარტივი პრობლემების ამოცნობა	გააჩნია ანალიზისა და სინთზის უნარი; შემქმედებითი ძიების უნარი; შეუძლია განჭვრიტოს დასკვნის მოსალოდნელი შედეგები.
სწავლის უნარი	პროგრამის დასრულების შემდეგ სტუდენტს განვითარებული აქვს სწავლის შეძენის უნარი და შეუძლია სწავლა გააგრძელოს სამაგისტრო საფეხურზე; შეუძლია სხვისი ხელმძღვანელობით სწავლა.	ხელმძღვანელის უშუალო დახმარებით შეუძლია ახალი ინფორმაციის მოძიება და საკუთარი პროფესიული დონის გაღრმავება. ასევე შეუძლია სწავლა გამოცდილი სპეციალისტების პრაქტიქულ მაგალითებზე დაყრდნობით.
ღირებულებები	იცნობს ქართული ფილოლოგიის დამახასიათებელ ღირებულებებს	იხილავს და აანალიზებს ქართულ ენასა და ლიტერატურასთან დაკავშირებული დისციპლინების მიერ დასმულ საკითხებს შეუძლია ქართულ ენასა და ლიტერატურასთან დაკავშირებული დისციპლინების წინაშე მდგარი საკითხების გადაჭრა სტანდარტული მეთოდებით; ითვალისწინებს და პატივს სცემს მეცნიართა აზრს.

სასწავლო კურსის სტრუქტურა:

I კვირა:

ქართული კულტურის ქრისტიანული საფუძვლები.

ლექცია – 2, სემინარი – 1.

ლიტერატურა: სირაძე რ. (2000), ქართული კულტურის საფუძვლები, გვ. 11-30.

II კვირა:

ქართული კულტურის ფოლკლორულ-ბიბლიური წყაროები.

ლექცია – 2, სემინარი – 1.

ლიტერატურა: სირაძე რ. (2000), ქართული კულტურის საფუძვლები, გვ. 72-107.

III კვირა:

კულტუროლოგია და აგიოგრაფია; საგალობელი, ფრესკა, ტაძარი.

ლექცია – 2, სემინარი – 1.

ლიტერატურა: სირაძე რ. (2000), ქართული კულტურის საფუძვლები, გვ. 223-254

IV კვირა:

იაკობ ხუცესის ,,შუშანიკის მარტვილობის~ ფოლკლორული წყაროები.

ლექცია – 2, სემინარი – 1.

ლიტერატურა: სპარსიაშვილი ა. სოზაშვილი ნ. (2007), ქართული მწერლობის ფოლკლორულ-რელიგიური საფუძვლები, გვ. 8-24.

V კვირა:

მითოსი, როგორც კულტურული მემკვიდრეობა.

ლექცია – 2, სემინარი – 1.

ლიტერატურა: სირაძე რ. (2000), ქართული კულტურის საფუძვლები. გვ.133-169

VI კვირა:

ახალი ქართული მწერლობა და ქრისტიანული კულტურა; არჩილ მეფის შემოქმედების ფოლკლორული წყაროები.

ლექცია – 2, სემინარი – 1.

ლიტერატურა: სპარსიაშვილი ა. სოზაშვილი ნ. (2007), ქართული მწერლობის ფოლკლორულ-რელიგიური საფუძვლები, გვ. 8-24; გვ. 25-37.

VII კვირა:

ეროვნული ზეპირსიტყვიერება და თეიმურაზ I. ტეიმურაზ II და ფოლკლორი;

ვახტანგ მეექვსის თხზულებათა ფოლკლორული წყაროები.

ლექცია – 2, სემინარი – 1.

ლიტერატურა: სპარსიაშვილი ა. სოზაშვილი ნ. (2007), ქართული მწერლობის ფოლკლორულ-რელიგიური საფუძვლები, გვ. 38-51; 52-64, 65-90.

VIII კვირა:

ქრისტიანული კულტურა და ქართველი რომანტიკოსები; რომანტიკული ლირიკა და ქრისტიანული კულტურა; ქრისტიანული სახისმეტყველება რომანტიკულ პოემაში.

ლექცია – 2, სემინარი – 1 (შუალედური წერა).

ლიტერატურა: სპარსიაშვილი ა. სოზაშვილი ნ. (2007), ქართული მწერლობის ფოლკლორულ-რელიგიური საფუძვლები, გვ. 127-144, 145-166.

IX კვირა:

ქრისტიანული მოტივები ილიას შემოქმედებაში. ქრისტიანული მცნებანი წმინდა ილია მართლის პუბლიცისტიკაში.

ლექცია – 2, სემინარი – 1.

ლიტერატურა: სპარსიაშვილი ა. სოზაშვილი ნ. (2007), ქართული მწერლობის ფოლკლორულ-რელიგიური საფუძვლები, გვ. 167-199.

X კვირა:

ილია ჭავჭავაძის ლირიკის ბიბლიური სამოსელი.

ლექცია – 2, სემინარი – 1.

ლიტერატურა: სპარსიაშვილი ა. სოზაშვილი ნ. (2007), ქართული მწერლობის ფოლკლორულ-რელიგიური საფუძვლები, გვ. 200-228, 238-245.

XI კვირა:

აკაკი წერეთლის შემოქმედების ქრისტიანულ-ფოლკლორული საწყისები. ღვთიური ნათელი აკაკის პოეზიაში.

ლექცია – 2, სემინარი – 1.

ლიტერატურა: სპარსიაშვილი ა. (2003), ქრისტიანობა და ქართული მწერლობა, ტ. III. გვ. 11-40.

XII კვირა:

ვაჟა-ფშაველა და ქრისტიანული კულტურა.

ლექცია – 2, სემინარი – 1.

ლიტერატურა: სპარსიაშვილი ა. (2003), ქრისტიანობა და ქართული მწერლობა. ტ. III. გვ. 68-88.

XIII კვირა:

წმინდა გიორგის სახე ქართულ ლიტერატურაში.

ლექცია – 2, სემინარი – 1.

ლიტერატურა: სირაძე, რ. (2000), ქართული კულტურის საფიძვლები. გვ.204-222.

XIV კვირა:

XX საუკუნის ქართული პოეზიის ფოლკლორულ-რელიგიური საფუძვლები.

ლექცია – 2, სემინარი – 1.

ლიტერატურა: სპარსიაშვილი ა. სოზაშვილი ნ. (2007), ქართული მწერლობის ფოლკლორულ-რელიგიური საფუძვლები, გვ. 361-391.

XV კვირა:

შემაჯამებელი ლექცია.

ლექცია – 1, სემინარი – 2.

სწავლებისა და სწავლის მეთოდები: დასახული მიზნების მიღწევისათვის გათვალისწინებულია სწავლების შემდეგი ფორმების გამოყენება: ლექცია, სემინარი(პარაქტიკული სამუშაო), დამოუკიდებელი მუშაობა, პრეზენტაცია. სემინარული მუშაობა გულისხმობს თითოეული სტუდენტის მიერ სასემინარო მასალის ინდივიდუალურად დამუშავებას, მის პრეზენტაციას და ასევე სტუდენტის აქტიურ მონაწილეობას სასემინარო თემის განხილვის პროცესში. იგი მიზნად ისახავს ხელი შეუწყოს სტუდენტის მიერ ისეთი საკითხების ათვისებას, რომელთა გავლა სათანადო სიღრმით ვერ ხერხდება სწავლების ლექციური ფორმის დროს.

სტუდენტთა ცოდნის შეფასების სისტემა და კრიტერიუმები:

სტუდენტთა ცოდნის შეფასება მოხდება შემდეგი აუცილებელი კომპონენტების გათვალისწინებით: შუალედური შეფასებები და დასკვნითი გამოცდა. ამ კომპონენტების ქულათა ჯამი შეადგენს მაქსიმუმ 100 ქულას. მათი თანაფარდობა განისაზღვრება შემდეგი მოთხოვნების დაცვით:

ა) შუალედური შეფასებები – მაქსიმუმ 60 ქულა;

ბ) დასკვნითი გამოცდა – მაქსიმუმ 40 ქულა.

შუალედური შეფასებები განისაზღვრება შემდეგი სამი აუცილებელი კომპონენტის დაცვით:

1) მაქსიმუმ 30 ქულა (2 x 15 ქულა);

2) მაქსიმუმ 20 ქულა (4 x 5 ქულა);

3) მაქსიმუმ 10 ქულა.

შუალედური შეფასებების თითოეული კომპონენტი შეფასდება ერთი სახის შეფასებით. დაუშვებელია, მაგალითად, მეორე კომპონენტის 20 ქულიდან სტუდენტი 10 ქულით შეფასდეს საშინაო დავალების შესრულებით, ხოლო მეორე 10 ქულით – სემინარზე გამოსვლით.

შუალედური შეფასებების პირველი კომპონენტი შეფასდება წერითი ფორმით ორჯერადად, სასწავლო კურსის სილაბუსში გათვალისწინებული მასალის ორ ნაწილად გამოკითხვით. აღნიშნული კომპონენტი შეიძლება შეფასდეს შუალედური წერით, საკონტროლო წერით, ტესტირებით და სხვა.

შუალედური შეფასებების მეორე კომპონენტი შეფასდება ოთხჯერადად, წერითი ფორმით და/ან ზეპირი გამოკითხვით. აღნიშნული კომპონენტი შეიძლება შეფასდეს აქტივობებით სასემინარო ან პრაქტიკულ მეცადინეობებზე, წერითი და/ან ზეპირი საშინაო დავალებებით, ლაბორატორიული სამუშაობებით და სხვა.

შუალედური შეფასებების პირველი კომპონენტის პირველი შეფასება – მაქსიმუმ 15 ქულა და მეორე კომპონენტის პირველი და მეორე შეფასება – მაქსიმუმ 10 ქულა (2 x 5 ქულა) დაიწერება არა უგვიანეს შესაბამისი სემესტრის მე-8 კვირისა და შეფასების თარიღთან ერთად დაფიქსირდება შუალედური შეფასებების უწყისში მათი გამოცხადებიდან არა უგვიანეს 3 სამუშაო დღისა და გადაეცემა შესაბამისი ფაკულტეტის დეკანატს.

შუალედური შეფასებების მესამე კომპონენტი შეფასდება ერთჯერადად, წერითი ფორმით და/ან ზეპირი გამოკითხვით. აღნიშნული კომპონენტი შეფასდება პრეზენტაციაზე მოხსენებით, რეფერატის წარდგენით და სხვა.

პრეზენტაციით ან რეფერატით შეფასების შემთხვევაში, სემესტრის დასაწყისში შედგება სტუდენტთა პრეზენტაციების ან რეფერატების ცხრილი, რომელიც აუცილებლად წინასწარ შეთანხმდება სტუდენტებთან. შეთავაზებული თემატიკიდან სტუდენტი თავად ირჩევს პრეზენტაციის ან რეფერატის თემას. მათი შეფასება განისაზღვრება შემდეგი კომპონენტების დაცვით:

1) თემის გასაგებად წარმოდგენა – მაქსიმუმ 4 ქულით;

3) დასმულ კითხვებზე პასუხის გაცემა – მაქსიმუმ 4 ქულით;

4) ვიზუალური საშუალებების გამოყენება – მაქსიმუმ 2 ქულით.

შუალედურ შეფასებებში სტუდენტის მიერ მიღებული ქულები გამოცხადდება არა უგვიანეს მათი ჩატარებიდან 3 სამუშაო დღისა. ქულები გამოცხადების დღესვე გადაეცემა შესაბამისი ფაკულტეტის დეკანატს.

სტუდენტს უფლება აქვს იმავე დღეს გააპროტესტოს შუალედურ შეფასებებში მიღებული ქულა ფაკულტეტის დეკანის სახელზე დაწერილი განცხადებით. ფაკულტეტზე შექმნილი კომისია, რომლის შემადგენლობაშიც აუცილებლად შედის ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის უფროსი, არგუმენტირებულ პასუხს იძლევა არაუგვიანეს ერთი კვირისა.

დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება მიეცემა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებების მაქსიმალური 60 ქულიდან უგროვდება მინიმუმ 11 ქულა, ხოლო თუ სტუდენტს შუალედურ შეფასებებში უგროვდება მინიმუმ 51 ქულა, მაშინ ის თვითონ გადაწყვეტს დასკვნით გამოცდაზე გასვლის საკითხს, რის შესახებაც დროულად აცნობოს შესაბამისი ფაკულტეტის დეკანატს.

დასკვნითი გამოცდა ჩატარდება წერითი ფორმით და/ან ზეპირი გამოკითხვით, ხოლო შედეგები გამოცხადდება არა უგვიანეს 3 სამუშაო დღისა. გამოცდის შედეგები გამოცხადებისთანავე დაფიქსირდება უწყისში და გადაეცემა შესაბამისი ფაკულტეტის დეკანატს.

სტუდენტს უფლება აქვს ნიშნის გამოცხადების დღესვე გააპროტესტოს დასკვნით გამოცდაში მიღებული ქულა ფაკულტეტის დეკანის სახელზე დაწერილი განცხადებით. ფაკულტეტზე შექმნილმა სააპელაციო კომისიამ, რომლის შემადგენლობაშიც შევლენ საგნის ლექტორი, ფაკულტეტის დეკანი, ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის უფროსი და შესაბამისი სპეციალობის რამდენიმე წარმომადგენელი, განიხილოს სტუდენტის ნაწერი და გამოკითხოს სტუდენტი. კომისიას უფლება აქვს გააუქმოს ნიშანი და თავიდან შეაფასოს სტუდენტი ხმათა უმრავლესობით, რისთვისაც შედგება შესაბამისი ოქმი, რომელიც დაერთვება უწყისს.

შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის კრიტერიუმები, შეფასების ფორმები და ჩატარების სავარაუდო თარიღები დეტალურად გაიწერება სასწავლო კურსის სილაბუსში, იქნება გამჭვირვალე და სტუდენტებისათვის გასაგები. რომელიმე თარიღის ცვლილების შემთხვევაში სტუდენტებს წინასწარ მიეწოდებათ ინფორმაცია.

დასკვნითი გამოცდა ჩატარდება წერითი ფორმით და/ან ზეპირი გამოკითხვით, ხოლო შედეგები გამოცხადდება არა უგვიანეს 3 სამუშაო დღისა. გამოცდის შედეგები

გამოცხადებისთანავე დაფიქსირდება უწყისში და გადაეცემა შესაბამისი ფაკულტეტის დეკანატს.

საკრედიტო შეფასებათა სისტემა უშვებს ხუთი სახის დადებით შეფასებას:

. 91-100 ქულა : A (ფრიადი)

. 81-90 ქულა: B (ძალიან კარგი)

. 71-80 ქულა: C (კარგი)

. 61-70 ქულა: D (დამაკმაყოფილებელი)

. 51-60 ქულა: E (საკმარისი)

არსებობს ორი ტიპის უარყოფითი შეფასება:

. 41-50 ქულა: FX (ვერ ჩააბარა), რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტს კრედიტის მისაღებად მეტი მუშაობა სჭირდება და უფლება აქვს მაქსიმუმ ერთი თვის ვადში დამატებითი მუშაობის შედეგად გადააბაროს მხოლოდ დასკვნითი გამოცდა. ასეთ შემთხვევაში მის საბოლოო შეფასებაში გათვალისწინებული იქნება შეფასების სხვა კომპონენტებში მის მიერ სემესტრის განმავლობაში დაგროვილი ქულათა ჯამიც.

. 40 და ნაკლები ქულა - F (ჩაიჭრა). ამ შემთხვევაში სტუდენტს მნიშვნელოვანი სამუშაო აქვს ჩასატარებელი, ანუ საგანი ახლიდან აქვს შესასწავლი. სტუდენტი რეგისტრირდება სგანზე, რაზეც დგება ინდივიდუალური ცხრილი საგნის ასათვისებლად. სტუდენტს დამატებით გამოცდაზე გასვლის უფლება აქვს იმავე სემესტრში. დასკვნით და შესაბამის დამატებით გამოცდას შორის შუალედი უნდა იყოს არა ნაკლებ 10 დღისა.

ძირითადი ლიტერატურა:

1. რ. სირაძე (2000), „ქართული კულტურის საფუძვლები“, თბილისი, გამომცემლობა ,,სერაფიტა~

2. რ. სირაძე (1987), „ქართული აგიოგრაფია“, თბილისი, გამომცემლობა ,,მეცნიერება~.

3. ა. სპარსიაშვილი, ნ. სოზაშვილი (2007), „ქართული მწერლობის ფოლკლორულ-რელიგიური საფუძვლები“, თბილისი: გამომცემლობა ,,ცოდნა~.

დამატებითი ლიტერატურა:

1. ჟურნალი „ლიტერატურული ძიებანი“ (2009) XXX, შოთა რუსთაველის ქართული ლიტერატურის ინსტიტუტი.

2. ჟურნალი „სჟანი“ (2010) XI, შოთა რუსთაველის ქართული ლიტერატურის ინსტიტუტი.

3. ზ. ჭავჭავაძე (1993), „ლიტერატურისმცოდნეობა, კრიტიკა, თარგმანი“, გამომცემლობა „მერწყული“.
4. მ. ნინიძე (2005), „მხატვულ სახეთა სისტემა და რელიგიური დისკურსი „ოთარაანთ ქვრივში“, შოთა რუსთაველის ქართული ლიტერატურის ინსტიტუტი.
5. მ. ნინიძე (2000), „დაცარიელებული ბეთლემი“, თბილისი, გამომცემლობა „საქართველოს მეურნე“.
6. მ. ნინიძე (1997), „მადლის წყარო“, თბილისი, გამომცემლობა „ლომისი“.

სტუდენტებს პერიოდულად მიეთითებათ უახლესი კვლევები სამეცნიერო ჟურნალებიდან, როგორც დამატებითი ლიტერატურა.

წარმატებას გისურვებთ!